

- 297 Eak je od Zeusa dobio besmrtnost i položaj suca u podzemlju.
Njegovi sinovi su Telamon i Pelej. Prvi se vjenčao robinjom Hesihonom, a drugi Nereidom Tetidom.
- 301 Pelejev sin Ahilej.
- 307 Ksant i Simoent su rijeke u Troadi.
- 327 Laert je otac Odisejev.
- 354 Hrid gdje su Grci doživjeli brodolom, jer im je pogrešan put pokazao eubejski kralj Naulije.
- 361 Fabiji i Kurciji su dva poznata rimska roda.
- 362 Marko Furije Kamilo (4. st. p. n. e.) bio je slavan rimski vojskovođa.
- 367 Marko Kurije Dentat bio je vojskovođa.
- 406 Neznani cvijet nazvan po afričkom kralju Bokhu.
- 408 Narcis je mladić koji je umro od ljubavi prema sebi samome i pretvorio se u cvijet.

KRČMARICA

Napomena

„Krčmarica“ (Copa) — kratka pjesma hedonističkog sadržaja — još je nejasnijeg autorstva od „Komarca“. U Vergilijev dodatak ubraja je Servije, ali ne i Donat. Wilamowitz ističe da ova pjesma upućuje više na Propercija nego na Vergilija.

Kao ilustracija umjetničkog efekta ove pjesme možda mogu dobro poslužiti riječi Jeana Hubauxa: „... autor ovog sjajnog i originalnog djela mora da je čitao kako Horacija, tako i Vergilija, jer s rijetkim uspjehom kombinira bukolike motive 'Ekloga' i radosne scene plesova i glazbe u 'Odama'.”

Tekst je preveden prema izdanju E. J. Kenneya, *Appendix Vergiliana*, Oxford, 1967, a u stihu 25 prihvaćena je lekcija calybita = κυβηλιστής „stanovnik kolibe“.

Sirijskog roda krčmarica s maramom grčkom na glavi,
 vješta uz krotala zvuk gipki da zanjiše bok,
 pijana, razbludna svuda po krčmi dimljivoj pleše,
 laktom izbija ton — promukle svirale zvek:
 „Kad te ubija žega, zar drugdje se provodiš bolje 5
 nego na krevet kad taj legneš što upija sve?
 Tu su bačve i čaše, ruže i svirale, strune,
 sjenice trščani krov pruža ti ugodan hlad.
 Frula brblja pod spiljom slatko u arkadskoj gori,
 Pastirski zveči joj glas, težački ugođaj njen. 10
 Tu je i crno vino iz smolastog izlito vrča,
 Potoka hrapavi huk — nemiran njegov je tok.
 Zatim tu su i vjenčići modri od šafrana cvijeta;
 vijenci su grimizni tu, žučkasti ružama svud.
 Tu su i ljiljani što ih kraj čedne je ubrala rijeke 15
 Ahelojeva kći, košarom ponijela sve.
 Ima i sirčića što se suše u trščanoj korpi;
 Nalik na vosak su žut šljive u jesenji dan.
 Još i kestena ima i jabuka ljupko rumenih,
 lijepa je Cerera tu, Amor i bučilac Bakh. 20
 Kupine boje krvi i gipki grozdovi grožđa,
 Ovdje i krastavac mrk visi o rogoznu nit;
 Tu je iz kolibe Prijap naoružan vrbovim srpom,
 nije ni strašan baš, makar je velik mu ud.
 Dođi pod sjenicu: već je i umorni znojan magarčić; 25
 šteti magarca tog: nama ljubimac je on.
 Sad i neprestanom pjesmom voćnjake razdiru cvrčci;
 skriva i gušter se sad u svoj hladoviti stan.
 Ako si pametan legni i ispij stakleni krčag, —
 ako hoćeš da nov nosi se kristalni vrč. 30
 Hajde odmori se tu pod sjenom vinove loze,
 vijencem ružinim daj, ovjenčaj umorni lik.
 Tu ćeš ispijati sjajna usta djevojke krasne,
 ah, neka propadnu svi, kojima izgled je strog!
 Nezahvalnom zar pepelu čuvaš mirisne vijence? 35
 Da li želiš da to prekrije ovjenčan grob?
 Vino i kocke daj! Neka umre tko za sutra brinel
 Za uho štipa smrt: 'Živite, stižem već sad.'”

52

Preveo Aleksandar Sunko

I a

Proljeće ružom me slavi, jesen voćem, a ljeto
 klasjem; jedino mraz zimski mi donosi zlo.
 Studen me plaši i bojim se nevješti da će seljaci
 drvenim bogom tad vatre zapaliti plam.

II a

To ja sam, istesan vještinom seljačkom,
 ja suhi evo jablan, dragi putniče.
 Dobarce ovo s lijeva, ispred tebe tu,
 i kućicu i vrtić skromnog vlasnika 5
 ja čuvam i od rúke branim lopovske.
 U proljeće mi šaren vijenac prinose,
 pa klasje koje zlati žarkog sunca sjaj,
 pa slatki grozd, dok list je loze zelen još,
 pa sivu maslinu što ljut je sprži mraz; 10
 sa mojih pašnjaka sad krotka kozica
 vimena u grad nosi mlijekom nabrekla,
 iz moga tora tusto janje desnicu
 otežalu od novca kući donosi,
 a nježna kravica, dok majka muče, ah, 15
 pred hramom kao žrtva bogu lije krv.
 I zato ćeš se ovog boga plašiti.
 Stog ruke gore, putniče, za dobro ti!
 Već spreman stoji, pazi, pimpek mučitelj.
 „I hoću”, rugaš se, al' evo vlasnika 20
 kom pimpek ovaj snažnom rukom otkinut
 kô toljaga se koči sad u desnici.

III a

Ovo mjesto, mladići, tu, dom taj močvari blizu,
 pokrit sitovom šibom sav, rukovetima šaša,
 hranim, sasušeni hrast kom lik poda seljačka bradva.
 Svake godine ovaj dom sve bogatiji biva 5
 jer vladari u njemu baš — otac s malenim sinom —
 bogom kolibe jadne tē mene zovu i časte:
 prvi štuje me, pazi sad stalno korov da ne bi
 ili kupine oštri trn rasli svetištem mojim;
 drugi ručicom svaki dan nosi obilne dare. 10
 Kad se proljeća javi cvat, vijenac prinose šari,